

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI ESIMEHE OTSUS

Asja number	19-1/20-12187-034
Otsuse kuupäev	22. dets 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Margus Kingisepp, liikmed Arno Sillat, Liilia Laks
Tarbija	
Kaupleja	Auto Group OÜ, 12162021
Tarbija nõue	Kahju hüvitamise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	16. dets 2020

Resolutsioon:

1. lõpetada menetlus.

Asjaolud:

Tarbija on pöördunud 03.09.2020 Tarbijavaidluste Komisjoni (edaspidi komisjon) poole avaldusega.

Komisjon alustas asjas menetlust 05.10.2020.

Avalduse kohaselt ostis tarbija 29.08.2019.a kauplejalt sõiduki Volvo XC 70 2011.a 120 kW hinnaga 14 800 eurot. Autol ilmnemise erinevad vead, mille kõrvaldamist tarbija soovis, kuid millest kaupleja keeldus.

Tarbija avalduse kohaselt ilmnemise autoga erinevad probleemid ja defektid, millega ta esimest korda 05.09.2019 kaupleja poole pöördus ja soovis nende kõrvaldamist, kuid kaupleja ähvardas tarbijat, et pöördub ise kohtusse ja palus tarbijal lahkuda. 25.10.2019.a esitas tarbija täiendava nõudekirja. Müügisalongi külastamisel paluti tarbijal koheselt lahkuda. Tarbijale ei antud ka müügilepingut. Tarbija pakkus kauplejale ka auto tagasiostmist, arvestades maha ühe kuu kasutamise kulu.

Põhiliste probleemidena toob tarbija välja järgmised puudused:

1. Automaatkäigukast jõnksutab (ei olnud võimalik külmal tuvastada ja ilmneb siis, kui auto nii-öelda soojaks sõidetud ja 3-4 käigu üleminekus eriti tuntav).
2. Auto väljalaskeaasta oli kuulutuses 2012.a, kuid auto registreerimisel selgus, et tegelik väljalaskeaasta on siiski 2011.
3. Auto pidi olema avariivaba, kuid paljud märgid k.a. rataste kokkujooks, viitavad, et auto on olnud siiski avariides.
4. „City Safe“ funktsioon ei toimi esiklaasil ja automaatne pidurdussüsteem toimib aeg-ajalt.
5. Tehnohoolduse raamatut on võltsitud.
6. Hammasrihm oli praguline ja vahetamata ja tarbija kahtleb läbisõidu õigsuses.
7. Lekked mootori- ja turboosades.
8. Esiakna tõstuki klahv ei tööta.
9. Keskluku viga.
10. Auto hooldusraamatu dublikaadi andmed ei ühti tegelikkusega.
11. Pimenurga ja reavahetuse andurid töötavad aeg-ajalt.

Tarbija selgituste kohaselt oli paljudes autoremondiettevõtetes raskendatud auto ajaloo

leidmine VIN-koodi alusel, mistõttu kogu kaupleja poolt edastatud info usaldusväärsus on kahtlane.

Auto infotabloole ilmus nutrivõtme kujutis, mis informeeris tehnohoolduse vajadusest, kuigi kaupleja väitel oli viimane tehnohooldus teostatud Belgias 163 000 km läbimisel. Tarbija sai auto läbisõiduga 170 000 km ja seega peaks tarbija arvates järgmine hooldus toimuma 193 000 km peal.

Kõige olulisemad vead on tarbija kirjelduste kohaselt käigukasti ja turvasüsteemide vead (City Safe funktsioon ei toimi esiklaasil ja automaatne pidurdussüsteem) ning väljalaskmise aasta kohta valeinfo andmine.

Auto24 reklaamkuulutusel oli toodud, et auto on avariivaba, tehniliselt korras, kusjuures on vahetatud ka mootori hammasrihm.

Enne auto ostmist lühikese proovisõidu jooksul, nõ "külma" mootoriga/käigukastiga sõites ei ilmnenud otseselt veel olulised vead automaatkäigukastil: - a) jõnksuga "Drive" sisselülitamine ja b) 3-4 käiguvahetuse ebaühtlane üleminek.

Auto standard turvasüsteemi funktsioonid ei tööta ja ei kindlusta ettenähtud liiklusohutust - sh esituuleklaasil olevad andurid on vigased ja seetõttu:

a) automaatse distantsihoidmise ja pidurdamise funktsioon, mis ei toimi alati ja on tekitanud eriti ohtlikke olukordi liikluses.

b) "City Safety" ei toimi - mis peaks kindlustama linna oludes auto automaatse peatumise enne teist seisvat autot (nt valgusfoori või jalakäijate ülekäiguraja ees) või takistust.

Tarbija esitas ka erinevate ettevõtete (Volrem OÜ, Hõbenool OÜ, Info-Auto AS) poolt väljastatud dokumente, millel tarbija poolt kirjeldatud puudused fikseeritud. Tarbija selgituste kohaselt on auto põhimõtteliselt müügihetke seisus ja tarbija on teinud hoolduse (õlid-filtrid) ja hammasrihma vahetuse ning abiseadme rihma vahetuse, lisaks adapteeriti käigukasti. Käigukasti osas lisas tarbija, et kevadel pidi tulema uus TCM-tarkvara, kuid see tema autole siiski ei sobinud ja vajalik on hüdroploki vahetus.

Tarbija tõi rahalise nõudena välja esialgselt 1420-3750 eurot, kuid tarbija väitel on nüüdseks selgunud, et auto käigukast vajab siiski hüdraulikaploki vahetust ja talle tehti Hõbenool OÜ poolt pakkumine summas 1850 eurot. Sellele summale lisandub tarbija avalduse kohaselt veel hammasrihma komplekti vahetus 400 eur ja esiakna vahetus 750 eur ning vale aastaarvu eest soovib tarbija 1000 eurot.

05.10.2020 edastas komisjoni sekretariaadi ülesandeid täitev Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi Sekretariaat) tarbija avalduse materjalid kauplejale seisukoha võtmiseks. Kaupleja vastas tarbija avaldusele 08.10.2020 saadetud kirjaga, milles keeldub nõude rahuldamisest, viidates auto normaalsele kulumisele.

Peale tarbijavaidluste komisjoni menetluses kaupleja poolt antud selgitusi täiendas tarbija, et ta käis küll autot vaatamas 4 korda, kuid sõita sai vaid ühe korra ja sedagi 1 km. Tarbija endise auto müük kaupleja juures müügiplatsil ei ole seotud uue auto ostuhinnaga. Kaupleja juurde tagasi pöördudes tunnistas ka kaupleja väidetavalt, et sellise käigukastiga küll liigelda ei tohiks. Õli ja mootoririhma vahetuse arvelt hinnalangetamise kokkulepet samuti ei olnud. Tarbija rõhutab viimase aasta jooksul esilekerkinud probleeme: vasaku esiklaasi tõstelüliti vigane, mis omakorda katkestab ka teiste klaaside regulatsiooni, juhiukse kesklukustuse viga külmadega, sildade kokkujooksu ei ole võimalik reguleerida, sest alusraam on paigast ära, jahedama ilmaga ei toimi starter (vist eelsüüteküünalde probleem) ja mootoritöö on mootori soojenedes ebaühtlane (pihustite probleem). Aku on tarbija arvates vana ja vajab vahetamist ning kõik need vead nõuavad mitmetuhandelise väljaminekut. Automaatkäigukasti viga esineb n-õ sooja autoga üle 80 kraadi ja autoga on siiski võimalik sõita, kuid paremini madalamatel ilmastikutemperatuuridel ja talve tingimustes, kui mootori/käigukasti töösoojus võtab kauem aega ja lühemate sõitude korral ei jõua mootori/käigukastisoojus tõusta probleemi tekitava +

90 kraadi juurde, mil avaldub tugev jõnks käigukastis. Selliste lühikeste sõitudega on tarbija autot kasutanud. Hiljuti pikemal sõidul tekkisid hüppelised jõnksatused auto parkimisel.

Vaidluse läbivaatamise ettevalmistamise käigus pooled lahenduseni ei jõudnud.

Tarbija nõue: Kahju hüvitamine. Käigukasti hüdroploki vahetus üle 1800 €, esiklaasi vahetus vähemalt 750 €, mootoririhma komplekti vahetus 400 €; uuendused FSM ja FLR tarkvarale koos esiklaasi vahetusega maksaks 900 €, kuid vajalik on siiski esiklaasi vahetamine koos anduritega.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja kirjutas oma vastuses, et tarbija käis autot 4 korda vaatamas ja tegi kaks korda proovisõitu ning tarbijal oli endal samasugune auto, mistõttu oli ta kursis antud auto iseärasustega ja omadustega.

Müüdava auto aastaarv oli 2011 ja müügihinnaks 15990 eurot ja nii ka hinnasildil, mis oli auto24 portaalis.

Kaupleja selgituste kohaselt tehti tarbijale hinnasoodustust, sest tarbija hinnangul vajas auto mootoririhma- ja õli vahetust ning lõpphinnaks kujunes 14800 eurot. Lisaallahindlus tulenes ka iluvigadest nagu kriim stangel, kivitäke esiklaasis jne. Lisaks võttis kaupleja tarbija vana auto müüki, kuid sellel ilmsid vead, mis tulid ilmsiks autopoes kliendiga proovisõitu tehes. Vigadeks olid käigukasti jõnksutamine, roolivõimu leke, kaheldavus läbisõidus ja 2 rehvi olid katki, kuna õhk nendes ei pidanud, millest kaupleja tarbijat ka teavitas. Järgmine päeval tuli tarbija enda autole järele ja hakkas kaupleja poolt müüdud Volvo XC70 kohta rääkima pea samasuguseid vigu. Tarbijaga tehti proovisõit, kuid ühtegi kirjeldatud viga sõidu ajal ei ilmnunud. Auto plastikstange nurgas oli kriim, mille kohta tegi tarbija järelduse, et kaupleja poolt müüdud auto on osalenud avariiis, kuigi oli sellest kriimustusest juba enne ostu teadlik.

Kaupleja kinnitusel antakse alati tehingu korral ka teisele poolele müügileping või arve ning on ta on kindel, et dokument anti ka seekord. Lisaks ei ole kauplejale arusaadav, kuidas on võimalik autoga üle aasta sõita, kui tegemist on tõsise käigukasti rikkega ja see on käigukasti kindlasti rohkem rikkunud.

Kaupleja hinnangul puudub ka ühene kinnitus, et autol oleks tuvastatud tarbija poolt kirjeldatud rikked, sest diagnostika raport ei anna mingit viga.

Samamoodi on selles diagnostika raportis selgesti kirjas, et city safety VISION SYSTEM CAMERA - dtc is found not active - see ütleb, et antud viga ei ole aktiivne. Kunagi on andnud veateate ja auto salvestab veateateid, kui neid ei ole eelnevalt ära kustutatud auto mälust.

Kaupleja toob välja, et tegemist oli müügihetkel 8 aastat vana masinaga ning lekete esinemine tihendites, turbos jne on normaalne kulumise nähtus kasutatud auto puhul. Sellest tulenevalt sai tarbijaga kokku lepitud hinnaalandus mis oli piisav, et vahetada õlid, rihmad ja kõik muu mis tundus too hetk vajalik. Kaupleja sõnul puudus tarbijal auto tagastamise soov vaid ta soovis pidevat allahindlust uutele väljamõeldud vigadele tuginedes.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon leidis asja materjalidega tutvumise järel, et vaidluse menetlemine tuleb lõpetada nõude tõendamata tõttu.

Esmalt tuvastas komisjon, millise lepingu tunnustele pooltevaheline suhe kvalifitseerub.

Komisjon tuvastas esitatud materjalide alusel, et vaidluse osapooled oli sõlminud 29.08.2019 müügilepingu tunnustele vastava lepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 järgi.

Leping vastab tarbijalemüügilepingu tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses.

Asja materjalidest nähtuvalt vaidlevad pooled selle üle, kas tarbijal on õigus nõuda kahju hüvitamist seetõttu, et kaupleja andis üle lepingu tingimustele mittevastava sõiduki.

Komisjon asus asja materjalide läbivaatamise järel seisukohale, et vaidluse lahendamiseks on vajalik esmalt tuvastada, millistele tingimustele pidi üleantud auto vastama.

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 9 lg 1 kohaselt peab kaup vastama kehtestatud nõuetele, olema sihipärasel kasutamisel ohutu tarbija elule, tervisele ja varale ning selliste omadustega, mida tarbija tavaliselt õigustatult eeldab. Tarbijale üleantav kaup peab vastama lepingutingimustele võlaõigusseaduses sätestatu kohaselt.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 217 lg 1 ja lg 2 p 1 kohaselt peab ostjale üleantav asi vastama lepingutingimustele ja sealhulgas ka kvaliteedi osas.

Kasutatud auto ostmisel ei loeta kujunenud õiguspraktika kohaselt puudusteks selliseid puudusi ja kulumisi, mis tavaliselt samaväärse läbisõiduga sama tüüpi autodel esinevad.

Komisjonil ei olnud esitatud materjalide ja tõendite alusel võimalik tuvastada, kas võrreldava läbisõiduga sama marki autodel esinevad sarnased vead ja kulumised või mitte.

Kuna mitmed tarbija poolt nimetatud puudused ilmnesisid aasta jooksul pärast müügitehingu tegemist (vasaku esiklaasi tõstelüliti vigane, juhiukse kesklukustuse viga külmadega, sildade kokkujooksu ei ole võimalik reguleerida, sest alusraam on paigast ära, jahedama ilmaga ei toimi starter ja mootoritöö on mootori soojenedes ebahühtlane jm.), siis on asja lahendamiseks oluline tuvastada, kas tarbija poolt viidatud puudused võisid esineda varjatud puudustena juba auto üleandmise ajal. Komisjonile esitatud tõenditest see selgelt ei nähtu.

Komisjon tuvastas poolte ütlustes vastuolu. Kaupleja sõnul tehti tarbijale hinnasoodustust, sest auto vajab mootoririhma- ja õli vahetust, tarbija sõnul õli ja mootoririhma vahetuse arvelt hinnalangetamise kokkulepet ei olnud.

Tarbija on tuginenud automaatkäigukasti puudustele, kuid on samas jätkanud aasta jooksul väidetavalt defektse käigukastiga liiklemist. Sellise tegevusega võis tarbija ise kaasa aidata puuduse süvenemisele. VÕS § 101 lg 3 kohaselt võlausaldaja ei või tugineda kohustuse rikkumisele võlgniku poolt ega kasutada sellest tulenevalt õiguskaitsevahendeid niivõrd, kui võrd selle rikkumise põhjustas tema enda tegu või temast tulenev asjaolu või sündmus, mille toimumise riisikot ta kannab.

Komisjoni liikmed asusid ühesele seisukohale, et eeltoodud asjaolude tuvastamiseta ei ole asjas põhjendatud otsuse tegemine võimalik. Nimetatud asjaolude tuvastamine nõuab põhjalikku uurimist ja vajadusel tunnistajate ärakuulamist. Komisjonil selline pädevus puudub.

TKS § 47 lg 3 p 3 kohaselt võib komisjon menetluse lõpetada, kui vaidluse lahendamine ei ole võimalik põhjaliku uurimise ja tunnistajate ärakuulamiseta ning seda oleks otstarbekam lahendada maakohtus.

TKS § 55 lg 2 kohaselt võib komisjon vaidluse lahendamise menetlemise lõpetada, kui ilmnevad seaduse § 47 lõigetes 1 ja 3 sätestatud alused.

TKS § 55 lg 3 kohaselt otsustab vaidluse lahendamise menetluse lõpetamise komisjoni esimees. Menetluse lõpetamisest ja lõpetamise põhjustest teavitatakse vaidlevaid pooli viivitamata kirjalikult.

TKS § 47 lg 4 kohaselt peab menetluse lõpetamist kirjalikult põhjendama.

Lähtudes tarbijakaitseaduse § 47 lg 3 p 3 ja lg 4; § 55 lg 2 ja 3 lõpetas komisjoni esimees komisjoni liikmete ettepanekul menetluse.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Margus Kingisepp
/allkirjastatud digitaalselt/